

ORDONANȚE ȘI HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor

Având în vedere necesitatea transpunerii Directivei (UE) 2019/1.158 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind echilibrul dintre viața profesională și cea privată a părinților și îngrijitorilor și de abrogare a Directivei 2010/18/UE a Consiliului, care are ca obiectiv general adaptarea și modernizarea cadrului juridic al Uniunii Europene, permițând părinților și persoanelor cu responsabilități de îngrijire să concilieze viața profesională cu viața de familie,

ținând cont de faptul că România are obligația de a asigura, la nivel național, intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma actului european, până la data de 2 august 2022,

având în vedere că la data de 20 septembrie 2022 Comisia Europeană a comunicat autorităților române scrisoarea de punere în întârziere în Cauza 2022/0388, pentru a se evita sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene, în temeiul art. 258 paragraful al doilea din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

pentru încurajarea îndeplinirii îndatoririlor părintești atât de către femei, cât și de către bărbați și, în special, în scopul stimulării implicării acestora din urmă în creșterea și îngrijirea copiilor încă din primii ani de viață, exercitând dreptul la concediul pentru creșterea copilului și beneficiind de indemnizația aferentă,

ținând cont de necesitatea adaptării programului informatic SAFIR la noul context legislativ, program prin care se asigură drepturile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, aprobată cu modificări prin Legea nr. 132/2011, cu modificările și completările ulterioare, astfel încât să se aplice măsurile adoptate și să se acorde dreptul la concediu pentru creșterea copilului și la indemnizația aferentă,

luând în considerare că neadoptarea în termen a măsurilor propuse prin prezenta ordonanță de urgență va împiedica exercitarea de către părinți a dreptului la concediul pentru creșterea copilului și, implicit, nu va permite acordarea indemnizației aferente,

ținând cont de toate aceste aspecte și pentru transpunerea corectă și în termen a prevederilor Directivei (UE) 2019/1.158, în considerarea faptului că aceste elemente vizează interesul public general și constituie o situație de urgență și extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. I. — Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 830 din 10 decembrie 2010, aprobată cu modificări prin Legea nr. 132/2011, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2 alineatul (5), după litera i) se introduce o nouă literă, lit. i¹), cu următorul cuprins:

„i¹) au beneficiat de concediu de acomodare și indemnizația lunară aferentă acestuia;”

2. La articolul 3, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Pentru stabilirea cuantumului indemnizației lunare prevăzute la art. 2 alin. (2), dacă persoanele îndreptățite s-au aflat în situațiile prevăzute la art. 2 alin. (5) și (6), se iau în calcul veniturile lunare încasate, aferente acestor perioade, calculate, potrivit legii, de către plătitorii acestora.”

3. La articolul 3, după alineatul (5) se introduce un nou alineat, alin. (5¹), cu următorul cuprins:

„(5¹) Dacă, în aceeași lună, o persoană realizează venituri atât în țară, cât și în statele în care se aplică Regulamentul, fără suprapunerea perioadelor de activitate, se iau în calcul veniturile realizate în ambele țări, cu aplicarea în mod corespunzător a prevederilor art. 12 alin. (2) din același regulament.”

4. La articolul 3, după alineatul (6) se introduc patru noi alineate, alin. (7)—(10), cu următorul cuprins:

„(7) Pe toată perioada până la împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, respectiv de 3 ani, în cazul copilului cu handicap, beneficiarul poate solicita recalcularea cuantumului indemnizației pe baza unor hotărâri judecătorești definitive, adeverințe sau alte acte doveditoare privind rectificarea

veniturilor prevăzute la alin. (1) care au stat la baza acordării dreptului, eliberate de plătitorii de venituri sau de organele competente. Noul cuantum se acordă de la data prevăzută în hotărârea judecătorească definitivă sau, după caz, de la data prezentării documentelor de rectificare a veniturilor.

(8) În situația persoanelor care realizează venituri din activități independente, din drepturi de proprietate intelectuală, din activități agricole, silvicultură și piscicultură, cuantumul indemnizației lunare stabilit prin decizia de acordare a indemnizației se recalculează în baza actelor doveditoare eliberate de organele competente privind veniturile efectiv realizate în perioada pentru care s-a luat în calcul venitul estimat în vederea plății anticipate a impozitului sau, după caz, pentru care s-a completat declarația pe propria răspundere.

(9) Dacă în urma recalculării prevăzute la alin. (8) rezultă un cuantum mai mare al indemnizației lunare față de cel stabilit inițial, diferența se acordă pentru întreaga perioadă începând cu data stabilirii dreptului la indemnizația pentru creșterea copilului.

(10) Dacă în urma recalculării prevăzute la alin. (8) rezultă un cuantum mai mic al indemnizației lunare față de cel stabilit inițial, sumele acordate în plus, încasate necuvenit, se recuperează de la beneficiar, potrivit prevederilor art. 24.”

5. Articolul 5 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 5. — Cuantumul indemnizației lunare prevăzute la art. 2 alin. (2) se majorează cu 50% din indemnizația cuvenită, pentru fiecare copil născut dintr-o sarcină gemelară, de tripleți sau multipleți, începând cu al doilea copil provenit dintr-o astfel de naștere. Majorarea astfel calculată nu poate fi mai mică decât valoarea minimă a indemnizației pentru creșterea copilului prevăzută la art. 2 alin. (2).”

6. La articolul 8, alineatele (1)–(3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 8. — (1) De indemnizația lunară și stimulentele de inserție prevăzute de prezenta ordonanță de urgență beneficiază oricare dintre părinții firești ai copilului, oricare dintre persoanele cărora li s-a încredințat copilul în vederea adopției sau care au adoptat copilul, dacă îndeplinește condițiile de acordare prevăzute de prezenta ordonanță de urgență.

(2) Beneficiază de aceleași drepturi și una dintre persoanele care are copilul în plasament ori în plasament în regim de urgență, cu excepția asistentului maternal profesionist care poate beneficia de aceste drepturi numai pentru copiii săi, precum și persoana care a fost numită tutore.

(3) În situația persoanelor cărora li s-a încredințat copilul în vederea adopției sau care au adoptat copilul, precum și a celor prevăzute la alin. (2), acordarea drepturilor prevăzute la art. 2, respectiv la art. 7 se face ținându-se seama de perioada de 12 luni anterioare celei în care, după caz, a fost făcută încredințarea, s-a aprobat adopția ori s-a instituit plasamentul sau tutela.”

7. La articolul 9, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Pe perioada suprapunerii situațiilor prevăzute la alin. (2), cuantumul indemnizației lunare prevăzut la art. 2 alin. (2) se majorează cu 50% din indemnizația cuvenită, pentru fiecare dintre copii, începând cu cel de-al doilea. Majorarea astfel calculată nu poate fi mai mică decât valoarea minimă a indemnizației pentru creșterea copilului prevăzută la art. 2 alin. (2).”

8. La articolul 9, după alineatul (4) se introduc trei noi alineate, alin. (4¹)–(4³), cu următorul cuprins:

„(4¹) Concediul și indemnizația pentru creșterea copilului sau, după caz, stimulentele de inserție se acordă persoanei îndreptățite, ori de câte ori aceasta solicită, dacă la momentul solicitării îndeplinește condițiile prevăzute de prezenta ordonanță de urgență.

(4²) În situația în care copilul/copiii este/sunt încadrați/încadrați în grad de handicap, pentru acesta/aceștia concediul și indemnizația se acordă până la împlinirea de către copil/copii a vârstei de 3 ani, astfel:

a) în cazul în care există deja stabilit un drept de concediu și indemnizație lunară pentru creșterea copilului, prin prelungirea perioadei de acordare, dacă cererea de prelungire este depusă înainte de încetarea dreptului anterior;

b) în cazul în care încadrarea în grad de handicap se realizează după împlinirea de către copil/copii a vârstei de 2 ani și pentru acesta/aceștia a fost acordat anterior concediul și indemnizația pentru creșterea copilului, prin acordarea unui nou concediu și a unei noi indemnizații de la data încadrării în grad de handicap, dacă cererea este depusă în termen de 60 de zile de la data încadrării;

c) prin acordarea unui nou drept de la data depunerii cererii în cazul în care au fost depășite termenele prevăzute la lit. a) și b).

(4³) În situația prevăzută la alin. (4²), indemnizația pentru creșterea copilului se acordă în cuantumul plătit anterior. În cazul în care sunt încadrați în grad de handicap mai mulți copii rezultați în urma unei sarcini multiple, pe lângă indemnizația pentru creșterea copilului în cuantumul prevăzut la art. 2 alin. (2) se va acorda și suma prevăzută la art. 5, în raport cu numărul copiilor.”

9. La articolul 11, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 11. — (1) Dacă ambii părinți dintre persoanele prevăzute la art. 8 alin. (1) îndeplinesc cerințele de acordare a concediului pentru creșterea copilului, prevăzute în prezenta ordonanță de urgență, acesta se acordă astfel încât:

a) cel puțin 2 luni de concediu pentru creșterea copilului să se efectueze de părintele care nu a solicitat inițial acordarea acestui drept;

b) în situația în care părintele prevăzut la lit. a) nu solicită acordarea concediului pentru creșterea copilului pentru cel puțin 2 luni, deși îndeplinește cerințele prevăzute în prezenta ordonanță de urgență, celălalt părinte nu poate beneficia de dreptul la concediu în locul acestuia.”

10. La articolul 16, alineatul (1) și partea introductivă a alineatului (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 16. — (1) Dreptul la indemnizațiile prevăzute la art. 2 alin. (1), respectiv la art. 5 și art. 9 alin. (4) încetează începând cu ziua următoare celei în care:

a) copilul a împlinit vârsta de 2 ani, respectiv de 3 ani, în cazul copilului cu handicap;

b) a avut loc decesul copilului;

c) au trecut 3 luni de la data expirării certificatului de încadrare în grad de handicap al copilului, iar un certificat nou nu a fost depus în această perioadă.

(2) Dreptul la indemnizațiile prevăzute la art. 2 alin. (1), respectiv la art. 5 și art. 9 alin. (4) se suspendă începând cu ziua următoare celei în care:”

11. La articolul 16, după alineatul (2) se introduc două noi alineate, alin. (2¹) și (2²), cu următorul cuprins:

„(2¹) Prin excepție de la prevederile alin. (2), în situația în care se constată că certificatul de încadrare în grad de handicap al copilului este expirat, plata indemnizației prevăzută la art. 2 alin. (1), respectiv la art. 5 și art. 9 alin. (4) se suspendă pentru o perioadă de 3 luni, începând cu luna următoare celei în care a expirat certificatul de încadrare în grad de handicap al copilului. Neprezentarea unui nou certificat de încadrare în grad de handicap în termenul de 3 luni conduce la încetarea dreptului.

(2²) În situația reîncadrării copilului în grad de handicap în perioada de suspendare prevăzută la alin. (2¹) plata indemnizației prevăzute la art. 2 alin. (1), respectiv la art. 5 și art. 9 alin. (4) se reia, începând cu ziua următoare reîncadrării în grad de handicap.”

12. La articolul 16 alineatul (3), litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

„c) realizează, în decursul unui an calendaristic, venituri supuse impozitului, prin desfășurarea efectivă a unei activități în perioada de concediu, al căror nivel net nu depășește de 8 ori cuantumul minim al indemnizației stabilit la art. 2 alin. (2).”

13. La articolul 18, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 18. — (1) În situațiile de suspendare a drepturilor prevăzute la art. 16 alin. (2) și art. 17 alin. (2) acestea pot fi solicitate și de către o altă persoană îndreptățită, dacă îndeplinește cerințele prevăzute în prezenta ordonanță de urgență, mai puțin cele prevăzute la art. 11 alin. (1).”

14. După articolul 19 se introduce un nou articol, art. 19¹, cu următorul cuprins:

„Art. 19¹. — (1) În vederea solicitării concediului pentru creșterea copilului, persoanele prevăzute la art. 8 alin. (1) și (2) au obligația să anunțe angajatorul, cu cel puțin 10 zile înainte de finalizarea concediului de maternitate sau, după caz, înainte de data estimată de începere a concediului pentru creșterea copilului, de intenția de a-și exercita dreptul la concediul pentru creșterea copilului prin depunerea unei cereri în format letric sau electronic, în care să precizeze perioada preconizată a concediului pentru creșterea copilului.

(2) În cazul în care persoana îndreptățită nu precizează în cererea de acordare a concediului perioada preconizată, angajatorul aprobă cererea pentru perioada maximă a concediului pentru creșterea copilului, potrivit prevederilor art. 2 alin. (1).”

15. La articolul 20, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 20. — (1) Indemnizația pentru creșterea copilului prevăzută la art. 2 alin. (1) poate fi urmărită și executată silit indiferent de natura creanțelor datorate de debitor, în limitele

prevăzute de cadrul legal în materie. Celelalte drepturi, prevăzute la art. 5, 7, 9, art. 31 alin. (2) și art. 32 alin. (1) lit. c) și d), alin. (2) și (5), nu pot fi urmărite silit decât în vederea recuperării, conform legii, a sumelor încasate necuvenit cu acest titlu.”

16. La articolul 25, alineatele (1) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 25. — (1) Angajatorul are obligația de a aproba concediul pentru creșterea copilului prevăzut la art. 2 alin. (1) și art. 11 alin. (1) lit. a).

(4) În cazul persoanei îndreptățite care are calitatea de salariat și care se întoarce la activitatea profesională, aceasta are obligația de a anunța, în scris, angajatorul cu cel puțin 30 de zile înainte intenția de reluare a raportului de muncă sau de serviciu.”

17. La articolul 25, după alineatul (4) se introduc două noi alineate, alin. (4¹) și (4²), cu următorul cuprins:

„(4¹) În situația prevăzută la alin. (4), precum și la încetarea concediului pentru creșterea copilului, persoanei îndreptățite i se aplică prevederile art. 10 alin. (8) din Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată, cu modificările și completările ulterioare, beneficiind de condiții care nu îi sunt mai puțin favorabile, precum și de orice îmbunătățire a condițiilor de muncă la care ar fi avut dreptul dacă nu ar fi efectuat concediul.

(4²) Drepturile în legătură cu locul de muncă dobândite de persoana îndreptățită la data aprobării concediului pentru creșterea copilului sau care sunt în curs de a fi dobândite la data la care începe concediul se mențin pe toată durata concediului și se aplică și după încetarea acestuia, în condițiile prevăzute de legislația în baza căreia aceste drepturi au fost acordate, de contractul colectiv de muncă sau contractul individual de muncă.”

18. După articolul 37¹ se introduce un nou articol, art. 37², și mențiunea privind transpunerea normelor din dreptul Uniunii Europene, cu următorul cuprins:

„Art. 37². — Ministerul Muncii și Solidarității Sociale asigură informarea corespunzătoare atât a salariaților, cât și a angajatorilor cu privire la aplicarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență,

prin publicarea informațiilor relevante pe website-ul instituției, dar și prin alte mijloace de comunicare accesibile salariaților și angajatorilor.

★

Prezenta ordonanță de urgență asigură transpunerea integrală a art. 1 lit. a), art. 2, art. 3 alin. (1) lit. b), art. 5, art. 8 alin. (1) și (3), art. 10, art. 12 alin. (1), art. 13, art. 17, art. 19 și art. 20 și parțială a art. 11 din cuprinsul Directivei (UE) 2019/1.158 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind echilibrul dintre viața profesională și cea privată a părinților și îngrijitorilor și de abrogare a Directivei 2010/18/UE a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 188 din 12 iulie 2019, cu referire la concediul pentru creșterea copilului.”

Art. II. — În termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Guvernul va actualiza în mod corespunzător, prin hotărâre, Normele metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 52/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Art. III. — (1) Prevederile art. I se aplică începând cu data intrării în vigoare a hotărârii Guvernului prevăzute la art. II, cu excepția punctului 13, care se aplică după 30 de zile de la această dată.

(2) Prevederile art. I pct. 8 se aplică pentru persoanele care au depus cereri începând cu data intrării în vigoare a hotărârii Guvernului prevăzute la art. II, precum și pentru persoanele care au depus cereri anterior intrării în vigoare a hotărârii Guvernului prevăzute la art. II și care nu au fost soluționate până la această dată.

Art. IV. — Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 830 din 10 decembrie 2010, aprobată cu modificări prin Legea nr. 132/2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta ordonanță de urgență, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, după aprobarea acesteia prin lege, dându-se textelor o nouă numerotare.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:

Ministrul muncii și solidarității sociale,

Marius-Constantin Budăi

Ministrul familiei,
tineretului și egalității de șanse,

Gabriela Firea

Ministrul sănătății,

Alexandru Rafila

Ministrul afacerilor interne,

Lucian Nicolae Bode

p. Ministrul apărării naționale,

Eduard Bachide,

secretar de stat

p. Ministrul afacerilor externe,

Janina-Mirela Sitaru,

secretar de stat

Ministrul finanțelor,

Adrian Căciu